

Haavanpöckelökääpä

Vit aspticka

Polyporus pseudobetulinus

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Haavanpöckelökääpä on yksivuotinen, suurehko kääpä, joka kasvaa yleensä korkealla haavan rungolla. Korkkimaisen kova itiöemä on laakea ja munuaisen muotoinen. Sen reuna on terävä ja vanhana usein aaltoileva. Kellertävä yläpinta on nahkamaisen kelmun peittämä. Vanhemmiten yläpintaan ilmestyy tummia täpliä, ja usein etanoiden kalvamia vaaleita alueita. Pillipinta on tasainen ja kermanvalkoinen. Altapäin katsottuna laji voi muistuttaa muita haavassa kasvavia kääpiä, mutta yläpuolelta sen tunnistaa helposti.

Elinympäristö ja levinneisyys

Haavanpöckelökääpä kasvaa paksussa, vanhassa, elävässä tai pystyyn kuolleessa haavassa. Se on vaateliias vanhan metsän laji, joka suosii reheviä, kuusivaltaisia rinnemetsiä, mutta se voi sinitellä jonkin aikaa myös hakkualoille jätetyissä haavoissa. Haavanpöckelökääpää esiintyy harvinaisena Pohjois-Karjalasta Perä-Pohjanmaalle.

Nykytila ja uhkatekijät

Vanhojen metsien ja erityisesti vanhojen haapojen väheneminen on verottanut haavanpöckelökäävän kantaa ja uhkaa sitä edelleen. Vain pieni osa lajin esiintymistä on suojeltu.

Hoitosuosituks

Haavanpöckelökäävän kasvupaikka tulisi rajata metsänkäsittelyn ulkopuolelle ja ympäristö säilyttää jatkuvasti peitteisenä, jotta pienilmasto säilyy käävälle suotuisana. Kasvupaikan ympäristössä tulisi jättää metsänhoitotoimia tehtäessä haavat pystyyn. Haavanpöckelökäävän säilymistä paikalla voidaan edistää turvaamalla järeiden haapojen jatkumo.

Lähteet

Kotiranta, K. & Niemelä, T. 1996. Uhanalaiset käävät Suomessa. 2. uudistettu painos. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Ympäristöopas 10. 184 s.

Niemelä, T. 2005. Käävät, puiden sienet. Luonnontieteellinen keskusmuuseumi, Kasvimuseo, Helsinki. 319 s.

Kuva: Juha Kinnunen, CC-BY-NC-4.0 [Laji.fi](https://laji.fi)